

Sjuttonhundredal
Nordic Yearbook for Eighteenth-Century Studies
2013

Sjuttonhundredatal: Nordic Yearbook for Eighteenth-Century Studies

Published by

Svenska sällskapet för 1700-talsstudier

in cooperation with

Suomen 1700-luvun tutkimuksen seura/Finska sällskapet för 1700-talsstudier

Norsk selskap for 1700-tallsstudier

Dansk selskab for 1700-talsstudier

Félag um átjándu aldar fræði, Ísland

Editor-in-chief: David Dunér, Lund

Co-editors: Johanna Ilmakunnas, Helsinki; Per Pippin Aspaas, Tromsø;
Søren Peter Hansen, Copenhagen; Lasse Horne Kjældgaard, Copenhagen;
Hrefna Róbertsdóttir, Reykjavík

Review editors: Kristiina Savin, Lund; My Hellsing, Örebro;
Henrika Tandefelt, Helsinki; Øystein Lydik Idsø Viken, Oslo

Language consultant: Matthew Norris, Lund

Editorial board: Anna Agnarsdóttir, Reykjavík; Marie-Theres Federhofer,
Tromsø; Pasi Ihalainen, Jyväskylä; Piret Lotman, Tallinn;
Anne-Marie Mai, Odense; Jonas Nordin, Stockholm

© Sjuttonhundredatal & the authors 2013

Typesetting: Henri Terho

Printing: Pozkal, Poland 2013

ISSN 1652-4772

DAVID DUNÉR et al.: *Introduction: Ways of Life* | 7

ANNA AGNARSDÓTTIR: *Iceland in the Eighteenth Century: An Island Outpost of Europe?* | 11

RANDI SKJELMO: *Utdanning av lærere for det nordlige Norge: De tidlige institusjoner i Trondbeim 1717–1732* | 39

GÖRAN RYDÉN: *The Enlightenment in Practice: Swedish Travellers and Knowledge about the Metal Trades* | 63

MARKKU KEKÄLÄINEN: *'I felt a noble shock': James Boswell in German Princely Courts* | 87

MY HELLSING: *Hertiginnan, bovet och staden i det gustavianska Stockholm* | 103

MERETHE ROOS: *"Jeg skriver for tænkende Mænd, der selv maae kunne prøve Aanderne": Nikolai Lorenz Fallesens tidsskrift for religionslærere (1793–1808)* | 126

ANNE-CHRISTINE LØVENTOFT-JESSEN: *Kunstneren Jens Juel og det videnskabelige blik på naturen* | 145

DISSERTATIONS:

MINNA AHOKAS, *Välistus suomalaisessa kirjakulttuurissa 1700-luvulla*, review by Heli Rantala | 175

PER PIPPIN ASPAAS, *Maximilianus Hell (1720–1792) and the Eighteenth-Century Transits of Venus: A Study of Jesuit Science in Nordic and Central European Contexts*, review by László Kontler | 178

HELENE CASTENBRANDT, *Rödsot i Sverige 1750–1900: en sjukdoms demografiska och medicinska historia*, review by Bodil Persson | 181

MARIUS WARHOLM HAUGEN, *Jean Potocki: esthétique et philosophie de l'errance*, review by Dominique Triaire | 184

- MARKKU KEKÄLÄINEN, *James Boswell's Urban Experience in Eighteenth-Century London*, review by Marjo Kaartinen | 186
- INGVILD HAGEN KJØRHOLT, *Voltaires verdensborgere: en studie av det franske 1700-tallets kosmopolitisme*, review by Rebecka Lettevall | 188
- RIITTA KOSKINEN, *Kartanot ja virkatalot Turun kaupunginarkkitehti Christian Friedrich Sebröderin tuotannossa*, review by Johanna Ilmakunnas | 192
- RIITTA KOSKINEN, *Suomalainen kartano: Kustavilaisen ajan säätyläiselämää*, review by Johanna Ilmakunnas | 192
- JENNIE NELL, *Vivat vår Monark! Carl Michael Bellmans panegyrik över Gustaf III 1771–1792*, review by Annie Mattsson | 194
- ULF NYRÉN, *Rätt till jakt: en studie av den svenska jakträtten ca 1600–1789*, review by Gunnar Broberg | 197

LITERATURE:

- SABINE ARNAUD & HELGE JORDHEIM (eds.), *Le corps et ses images dans l'Europe du dix-huitième siècle / The Body and Its Images in Eighteenth-Century Europe*, review by Sven Björkman | 199
- AINA ASKE & MARIA FORNEHEIM (eds.), *Västerhavets kulturarv: kulturmöter i skandinavisk periferi*, review by Karl-Erik Frandsen | 205
- PIERRE-YVES BEAUREPAIRE, KENNETH LOISELLE, JEAN-MARIE MERCIER & THIERRY ZARCONI (eds.), *Diffusions et circulations des pratiques maçonniques XVIIIe–XXe siècle*, review by Marcus Willén | 207
- KLAUS BETTAG & JAN A. M. SNOEK, *Quellen der Eckleff'schen Andreas-Akten*, review by Marcus Willén | 209
- AUDREY T. CARPENTIER, *John Theophilus Desaguliers: A Natural Philosopher and Freemason in Newtonian England*, review by Marcus Willén | 210
- KNUT DØRUM & HILDE SANDVIK (eds.), *Opptøyer i Norge 1750–1850*, review by Eyvind Urkedal York | 211
- ANDERS ERIKSSON (ed.), *Prosten Pibls beskrivning av Nyköping: en handskrift från 1700-talet*, review by Gunnar Broberg | 216
- OTTO FISCHER & ANN ÖHRBERG (eds.), *Metamorphoses of Rhetoric: Classical Rhetoric in the Eighteenth Century*, review by Martina Finnskog | 217
- BRYNJULV GJERDÅKER, *Statstenestemann og "Almuens Formand": lensmannsombod og lensmenn i det nordafjelske Norge ca. 1660–1870*, review by Harald Gustafsson | 219
- LARS HOLM, *Fem uppsatser om Jacob Jonas Björnståbils resa i Europa*, review by Gunnar Broberg | 220
- HELMUT HÜHN & JAMES VIGUS (eds.), *Symbol and Intuition: Comparative Studies in Kantian and Romantic-Period Aesthetics*, review by Fredrik Nilssen | 221
- RAGNHILD HUTCHISON, *In the Doorway to Development: An Enquiry into Market Oriented Structural Changes in Norway ca. 1750–1830*, review by Ana Crespo Solana | 222
- IMMANUEL KANT, *Himlens allmänna naturhistoria och teori eller Essä om beskaffenheten av och det mekaniska ursprunget till hela världsalltet, avbandlade enligt Newtonska grundsatser*, review by David Dunér | 225

- MICHAIL JURJEVITJ LJUSTROV, *Vojna i kultura: rusko-sjvedskije literaturnyje paralleli epochi Severnoj vojny*, review by David Dunér | 226
- MARGIT LØYLAND, *Hollendertida i Norge 1550–1750*, review by Sølvi Sogner | 228
- ELJAS ORRMAN & JYRKI PAASKOSKI (eds.), *Vanhan Suomen arkistot – Arkiven från Gamla Finland*, review by Ulla Ijäs | 230
- MATTIAS PIRHOLT, *Metamimesis: Imitation in Goethe's Wilhelm Meisters Lehrjahre and Early German Romanticism*, review by Jon Helgason | 232
- MERETHE ROOS, *Enlightened Preaching: Baltasar Münter's Authorship 1772–1793*, review by Françoise Deconinck-Brossard | 233
- TORKEL STÅLMARCK, *Ostindiefararen Carl Gustav Ekeberg 1716–1784*, review by Kenneth Nyberg | 235
- STEINAR SUPPHELLEN, *Konventikkelplakatens historie 1741–1842*, review by Øystein Lydik Idsø Viken | 237
- NILS UDDENBERG (ed.), *Linné och mentalsjukdomarna: en kommenterad utgåva av Pebr Osbecks anteckningar om psykiatri under Linnés föreläsningar över temat Systema morborum läsåret 1746–1747*, review by David Dunér | 238
- KIRSI VAINIO-KORHONEN, *Ujostelemattomat: Kättilöiden, synnytysten ja arjen historiaa*, review by Magdalena af Hällström | 239
- EILIV VINJE & JØRGEN MAGNUS SEJERSTED (eds.), *Ludvig Holbergs Naturrett*, review by Dag Michalsen | 241
- LARS ERICSON WOLKE, *Sjöslag och ryssbärjningar: kampen om Östersjön under stora nordiska kriget 1700–1721*, review by Bengt Nilsson | 245
- CONTRIBUTORS | 247

